

Lausunto

31.08.2021

Asia: VN/22558/2020

Lausuntopyyntö monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun virkamiesselvityksestä

Yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvaukset

Kommenttinne koskien yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvausten osiota (luku 3)

-

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

-

Matkakorvaukset

Kommenttinne koskien matkakorvausten osiota (luku 4)

Ensihoitopalvelun monikanavarahoitus:

Valmisteluryhmän näkemys, jonka mukaan ensihoidon rahoitusvastuu olisi perusteltua siirtää kokonaisuudessaan nykyisten sairaanhoitopiirien ja tulevien hyvinvointialueiden vastuulle, on kannatettava. Rahoitusvastuun siirto on perusteltua toteuttaa huolimatta siitä, miten muiden matkakorvausten, koko monikanavarahoituksen tai sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistuksen ratkaisut etenevät. Nykymutoinen kuljettamiseen perustuva Kela-korvaus aiheuttaa kannustimen joka on ristiriidassa ensihoitopalvelun tavoitellun kehityssuunnan kanssa.

Ehdotettu muutos tukee ensihoitojärjestelmän kehittämistä, osana päivystyspalveluita ja kannustaa näin ollen resurssien tarkoituksenmukaisempaan käyttöön. Muutoksen onnistunut toimeenpano edellyttää kuitenkin nykytilanteessa sairausvakuutuslain kautta kanavoituneiden ensihoidon kuljetuskorvausten ja asiakkaiden omavastuuosuuksien siirtämistä täysimääräisenä osaksi hyvinvointialueiden saamaa rahoitusta. Lisäksi myös sairaanhoitovakuutuksen vakuutettujen rahoitusosuutta vastaava osuus (33 %) ensihoitopalvelun kuljetuskorvausten rahoituksesta tulisi rahoittaa hyvinvointialueille valtion varoista.

Hyvinvointialueelle siirrettävän rahoituksen jakoperiaatteet jäävät liitteessä 3 ensihoitopalvelun osalta epäselväksi ja niitä tulee täsmentää ainakin siten, että ne huomioivat väestömäärän ja palvelutarpeen lisäksi myös palveluntuotannon maantieteelliset olosuhteet.

Asiaksmaksu ja asiakkaan omavastuu:

Asiakkaiden omavastuu tulisi toteuttaa jatkossa asiakasmaksun muodossa ja tuolloin se voisi kerryttää terveydenhuollon maksukattoa.

Matkojen tilaus- ja välitysjärjestelmien yhdistäminen:

Kelan ja sosiaali- ja terveydenhuollon matkojen järjestämisvastuun yhdistäminen nähdään tarkoituksenmukaisena muutoksena.

Olisi perusteltua saada Kela- ja Sote-kydyt saman tilausvälityskeskuksen/-keskuksien järjestämisen alaisuuteen. Yhdistetty ja valtakunnallinen välitystoiminta tehostaa hankintaan liittyvien resurssien käyttöä. Nykyiset kuntien/kuntayhtymien kilpailuttamat / omistamat tilausvälityskeskukset hoitavat laajasti erilaisia kyytitarpeita; esim. kiireettömät potilassiirrot, erityislasten- /-nuorten koulu- /opiskelumatkat, shl- ja vpl-virkistysmatkat, työ- ja päivätoimintamatkat, avotyömatkat ja kuntien/kaupunkien palveluliikenteen matkat.

Asiakkaille olisi selkeää, jos kuljetuspalvelu olisi saatavilla helposti ja keskitetysti ns. yhden luukun palveluna eikä pirstaloituneena niin kuin se tällä hetkellä on. Tavoitteena tulisi olla, että asiakkaille mahdollistetaan tiedot yhden sovelluksen kautta esim. tehdyistä ja tulevista matkoista, omavastuista ja maksukaton tilanteesta.

Muutos tuottaa aina hallinnollisia kuluja. Valtakunnallinen välityskeskus, jota hallinnoi hyvinvointialueet yhdessä, tuo puolestaan säästöjä purkamalla nykyisiä paikallisia välityskeskuksia. Mikäli hyvinvointialueille erilliset välityskeskukset, mahdollistaisi jo yhteinen valtakunnallisesti hankittu tilausvälitysjärjestelmä taloudellisia ja toiminnallisia säästöjä yhteishankinnan myötä.

Matkojen yhdistely:

On nähtävissä, että Kela- ja Sote-matkat voitaisiin yhdistellä ja tätä kautta edistää myös Suomessa valtakunnallisesti päästötavoitteisiin pääsyä. Matkojen yhdistely toisi säästöjä julkisilla varannoilla kustannettaviin kuljetuskustannuksiin.

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

-

Vaativa lääkinällinen kuntoutus ja kuntoutuspsykoterapia

Kommenttinne koskien kuntoutuksen osioita (luku 5)

-

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

-

Lääkekorvaukset

Kommenttinne koskien lääkekorvausten osiota (luku 6)

-

Mikä valmisteluryhmän arvioimista vaihtoehtoista olisi mielestänne kannatettavin? Onko teillä tiedossanne jokin muu vaihtoehto, joka tulisi jatkotyöskentelyssä huomioida?

-

Muita kommentteja ja huomioita

Onko teillä muita kommentteja tai huomiota monikanavarahoituksen purkamisen valmistelun jatkotyössä huomioitavaksi?

-

Hagström Oskar
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalukuntayhtymä Soite -
Palvelualuejohtaja